

Recommendation of the Committee of Ministers to member States on multilevel policies and governance for intercultural integration

Unofficial translation into Greek

Recommandation du Comité des Ministres aux États membres sur des politiques et une gouvernance multiniveaux pour l'intégration interculturelle

Traduction non officielle en grec

Σύσταση της Επιτροπής Υπουργών προς τα κράτη μέλη για πολυεπίπεδες πολιτικές και διακυβέρνηση για τη διαπολιτισμική ένταξη

Source - Council of Europe, April 2022, original English and French versions

© Cypriot Ministry of Interior, Civil Registry and Migration Department, September 2024, Greek translation

Text originated by the Council of Europe. This translation into a non-official language is published by arrangement with the Council of Europe, but under the sole responsibility of the translator/publisher.

Source - Conseil de l'Europe, avril 2022, versions originales en anglais et français

© Cypriot Ministry of Interior, Civil Registry and Migration Department, septembre 2024, pour la traduction en grec

Le texte original provient du Conseil de l'Europe. Cette traduction en une langue non-officielle est réalisée avec l'accord du Conseil de l'Europe mais sous l'unique responsabilité du traducteur/éditeur.

Σύσταση CM/Rec(2022)10 της Επιτροπής Υπουργών προς τα κράτη μέλη για πολυεπίπεδες πολιτικές και διακυβέρνηση για τη διαπολιτισμική ένταξη

(Εγκρίθηκε από την Επιτροπή Υπουργών στις 6 Απριλίου 2022
στην 1431η συνεδρίαση των Αναπληρωτών Υπουργών)

Η Επιτροπή Υπουργών, σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 15.β του Καταστατικού του Συμβουλίου της Ευρώπης,

Λαμβάνοντας υπόψη ότι ο στόχος του Συμβουλίου της Ευρώπης είναι να επιτύχει μεγαλύτερη ενότητα μεταξύ των μελών του και ότι, ενόψει της αυξανόμενης ποικιλομορφίας στις κοινωνίες, αυτός ο στόχος μπορεί να επιδιωχθεί, ιδίως, μέσω κοινής δράσης στους τομείς της ισότητας, της κοινωνικής ενσωμάτωσης και της διαχείρισης της διαφορετικότητας·

Αναγνωρίζοντας ότι η επιτυχής και αποτελεσματική συμπερίληψη των μεταναστών και η αξιοποίηση του δυναμικού της διαφορετικότητας και της ανθρώπινης κινητικότητας για την ανάπτυξη και την ευημερία των κοινωνιών αποτελούν κοινές προκλήσεις για τα κράτη μέλη και έχοντας επίγνωση του υψηλού κόστους της μη ένταξης τόσο για τις κοινωνίες όσο και για τα άτομα·

Αναγνωρίζοντας τη σημαντική συμβολή των μεταναστών στην κοινωνική ανάπτυξη και ευημερία και την ανάγκη να τους δοθεί η δυνατότητα να αναπτύξουν και να αξιοποιήσουν πλήρως τις δυνατότητες, τις γνώσεις και τις δεξιότητές τους προς όφελος των ίδιων και των κοινωνιών στις οποίες ζουν·

Υπογραμμίζοντας ότι οι πολιτικές ένταξης πρέπει να συμμορφώνονται με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (ΕΣΣ No. 5), σύμφωνα με την οποία τα συμβαλλόμενα κράτη έχουν δεσμευτεί να διασφαλίζουν για όλους εντός της δικαιοδοσίας τους τα δικαιώματα και τις ελευθερίες που κατοχυρώνονται από αυτήν, συμπεριλαμβανομένης της απαγόρευσης των διακρίσεων στην απόλαυση αυτών των δικαιωμάτων και ελευθεριών·

Υπογραμμίζοντας ότι ο αναθεωρημένος Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης (ΕΣΣ αρ. 163) και η ερμηνεία του από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Κοινωνικών Δικαιωμάτων συμβάλλουν στη διασφάλιση των κοινωνικών δικαιωμάτων των μεταναστών και, ως εκ τούτου, προάγουν την ένταξη και την συμπερίληψη τους στις κοινωνίες των κρατών μελών·

Υπενθυμίζοντας ότι ο Ευρωπαϊκός Χάρτης Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΕΣΣ αρ. 122) θεσπίζει το δικαίωμα των τοπικών αρχών, εντός των ορίων του νόμου, να ρυθμίζουν και να διαχειρίζονται σημαντικό μέρος των δημοσίων υποθέσεων με δική τους ευθύνη και προς το συμφέρον του τοπικού πληθυσμού και ότι το Πρόσθετο Πρωτόκολλο στον Ευρωπαϊκό Χάρτη Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΣΣΣΕ αρ. 207) σχετικά με το δικαίωμα συμμετοχής στις υποθέσεις των τοπικών αρχών απαιτεί από τα κράτη μέλη να διασφαλίζουν για όλους στη δικαιοδοσία τους το δικαίωμα συμμετοχής στις υποθέσεις των τοπικών αρχών·

Αναγνωρίζοντας ότι η Σύσταση CM/Rec(2018)4 της Επιτροπής Υπουργών προς τα κράτη μέλη σχετικά με τη συμμετοχή των πολιτών στην τοπική δημόσια ζωή ορίζει τους πολίτες ως «κάθε άτομο (συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των αλλοδαπών κατοίκων¹) που ανήκει σε μια τοπική κοινότητα»·

Τονίζοντας ότι, σύμφωνα με τη Σύσταση CM/Rec(2011)1 της Επιτροπής Υπουργών προς τα κράτη μέλη σχετικά με την αλληλεπίδραση μεταξύ μεταναστών και κοινωνιών υποδοχής, η ανάπτυξη πολιτικών για τη βελτίωση της αλληλεπίδρασης μεταξύ μεταναστών και κοινωνιών υποδοχής και τη συμμετοχή μεταναστών και ατόμων με μεταναστευτικό υπόβαθρο στην κοινωνία των πολιτών είναι κρίσιμη για την επιτυχή ένταξη·

¹ Όπου «[i]σύμφωνα με τη Σύμβαση για τη Συμμετοχή Αλλοδαπών στη Δημόσια Ζωή σε Τοπικό Επίπεδο ... ο όρος «αλλοδαποί κάτοικοι» σημαίνει άτομα που δεν είναι υπήκοοι του Κράτους και που διαμένουν νόμιμα στην επικράτειά του».

Έχοντας υπόψη τα πρότυπα² του Συμβουλίου της Ευρώπης τα οποία ορίζουν ότι η ισότητα των φύλων είναι πρωταρχικής σημασίας για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τη λειτουργία της δημοκρατίας και της χρηστής διακυβέρνησης, το σεβασμό του κράτους δικαίου και την προαγωγή της ευημερίας για όλους·

Με γνώμονα τη Σύσταση CM/Rec(2010)5 της Επιτροπής Υπουργών προς τα κράτη μέλη σχετικά με μέτρα για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού ή ταυτότητας φύλου, σύμφωνα με την οποία οι αιτούντες άσυλο θα πρέπει να προστατεύονται από οποιεσδήποτε πολιτικές ή πρακτικές διακρίσεων που βασίζονται σε σεξουαλικό προσανατολισμό ή ταυτότητα φύλου, και ότι πρέπει να ληφθούν μέτρα για την πρόληψη των κινδύνων βίας και κακοποίησης·³

Λαμβάνοντας υπόψη τη Σύσταση CM/Rec(2019)4 της Επιτροπής Υπουργών προς τα κράτη μέλη σχετικά με την υποστήριξη των νεαρών προσφύγων κατά τη μετάβαση στην ενηλικίωση και τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής Υπουργών προς τα κράτη μέλη σχετικά με την προστασία και την προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε πολιτιστικά διαφορετικές κοινωνίες που εγκρίθηκε στις 2 Μαρτίου 2016·

Υπενθυμίζοντας ότι η Σύσταση CM/Rec(2015)1 της Επιτροπής Υπουργών προς τα κράτη μέλη σχετικά με τη διαπολιτισμική ένταξη συνιστά στα κράτη να λαμβάνουν υπόψη το αστικό μοντέλο διαπολιτισμικής ένταξης κατά την αναθεώρηση και περαιτέρω ανάπτυξη των εθνικών πολιτικών ένταξης μεταναστών ή πολιτικών διαπολιτισμικού διαλόγου και διαχείρισης της διαφορετικότητας των πληθυσμών·

Σημειώνοντας με ικανοποίηση τα θετικά αποτελέσματα της εφαρμογής της Σύστασης CM/Rec(2015)1 σε τοπικό επίπεδο για την κοινοτική συνοχή, τη δημοκρατική σταθερότητα και την ευημερία των πολιτών, όπως φαίνεται από την έκθεση ανασκόπησης για την εφαρμογή της προαναφερθείσας σύστασης (έγγραφο CDADI(2021)5)·

Τονίζοντας ότι, σύμφωνα με τις εκθέσεις παρακολούθησης και άλλες εργασίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας (ECRI), η επίμονη έλλειψη ένταξης οδηγεί σε κοινωνικό κατακερματισμό, μείωση της κοινοτικής συνοχής και ανάπτυξη παράλληλων κοινωνιών, που συμβάλλουν στον ρατσισμό και τις φυλετικές διακρίσεις·

Λαμβάνοντας υπόψη τη συνάφεια των πολιτικών ολοκλήρωσης και διαχείρισης της διαφορετικότητας για την εκπλήρωση των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών, ιδίως του στόχου 10 για τη μείωση των ανισοτήτων και του στόχου 11 για βιώσιμες πόλεις και ανθρώπινους οικισμούς·

Έχοντας επίγνωση της ανάγκης για μια στρατηγική και συνεκτική προσέγγιση σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας και της βιωσιμότητας της πολιτικής στον τομέα της ένταξης και της συμπερίληψης των μεταναστών,

Συστήνει στις κυβερνήσεις των κρατών μελών:

1. τη δημιουργία υποστήριξης θεσμών και κοινωνικών οργανώσεων για ανάπτυξη, εφαρμογή και αξιολόγηση των επιπτώσεων της προσέγγισης διαπολιτισμικής ένταξης που περιγράφεται στο παράρτημα.
2. τη διασφάλιση ότι αυτή η σύσταση και το πρότυπο Πλαίσιο για μια στρατηγική διαπολιτισμικής ένταξης σε εθνικό επίπεδο⁴ μεταφράζονται και ότι τίθενται υπόψη όλων των σχετικών θεσμών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.
3. τη θέσπιση ενός σταθερού πλαισίου διακυβέρνησης για τη διαπολιτισμική ένταξη που θα βασίζεται σε συνεργασίες μεταξύ όλων των σχετικών επιπέδων διακυβέρνησης και άλλων ενδιαφερομένων και χρησιμοποιώντας, όπου είναι δυνατόν, συμμετοχικούς και διαβουλευτικούς μηχανισμούς που θα επιτρέπουν στο ευρύ κοινό να συμμετέχει στη λήψη πολιτικών και αποφάσεων.
4. τη λήψη νομοθετικών και άλλων μέτρων για την εφαρμογή και εκτέλεση της προσέγγισης της διαπολιτισμικής ένταξης, όπως περιγράφεται στο παράρτημα, σε πολυεπίπεδες πολιτικές για την ενσωμάτωση διαφορετικών κοινωνιών στο πλαίσιο της διασυννοριακής μετανάστευσης καθώς και για την αποτροπή των διακρίσεων, συμπεριλαμβανομένων των νόμιμων κατοίκων που δεν μπορούν να αποκτήσουν την υπηκοότητα της χώρας διαμονής

² Δείτε επίσης τη Στρατηγική για την Ισότητα των Φύλων 2018-2023 που εγκρίθηκε στις 7 Μαρτίου 2018..

³ Πολλές αντιπροσωπείες έκαναν δηλώσεις μετά την έγκριση αυτής της σύστασης στην 1081η συνεδρίαση των Αναπληρωτών Υπουργών (31 Μαρτίου 2010).

⁴ Εγκρίθηκε από τη Διευθύνουσα Επιτροπή για την Καταπολέμηση των Διακρίσεων, τη Διαφορετικότητα και την Συμπερίληψη (CDADI) στην 3η συνεδρίασή της..

5. την ανταλλαγή των εμπειριών σε διεθνές επίπεδο και τη συστηματική αξιολόγηση των εμπειριών των δημόσιων αρχών και θεσμών άλλων χωρών προκειμένου να προωθήσουν αποτελεσματικά και αποδοτικά τις δικές τους πρακτικές.
6. την επανεξέταση της προόδου της εφαρμογής της παρούσας σύστασης και την τακτική ενημέρωση της Επιτροπής Υπουργών.

Παράρτημα στη Σύσταση CM/Rec(2022)10

Ορισμοί και αντικείμενο

1. «Η διαπολιτισμική ένταξη» είναι το αποτέλεσμα μιας σειράς πολιτικών που στοχεύουν να βοηθήσουν την κοινωνία να επωφεληθεί από το δυναμικό της διαφορετικότητας και να διαχειριστεί την πολυπλοκότητά της, να λάβει υπόψη τις κοινωνικές, οικονομικές και δημογραφικές καταστάσεις παράλληλα με τους γενικούς στόχους της συνοχής, της σταθερότητας και της ευημερίας και να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για τη διασφάλιση ίσης πρόσβασης σε ευκαιρίες για τους μετανάστες να ενσωματωθούν στο νομικό, κοινωνικό, οικονομικό και πολιτιστικό πλαίσιο της χώρας διαμονής τους. Το μοντέλο της «διαπολιτισμικής ένταξης» απαιτεί μια ολιστική προσέγγιση που θα μπορεί να καθοδηγεί συντονισμένες και μακροπρόθεσμες πολιτικές σε όλους τους τομείς και τα επίπεδα διακυβέρνησης, προκειμένου να προωθηθεί και να διασφαλιστεί η ισότητα για όλα τα μέλη της κοινωνίας, να καλλιεργηθεί μια κοινή πλουραλιστική αίσθηση του ανήκειν με την εκτίμηση της διαφορετικότητας και την οικοδόμηση κοινωνικής εμπιστοσύνης, τη συνοχή της κοινότητας και τη ουσιαστική αλληλεπίδραση μεταξύ των ανθρώπων από διαφορετικά κοινωνικό-πολιτιστικά υπόβαθρά τους και για τη διευκόλυνση της ισότιμης συμμετοχής και της συνεισφοράς τους στην κοινωνία.
2. «Η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση» είναι ένα μοντέλο διακυβέρνησης που περιλαμβάνει κεντρικές, περιφερειακές και τοπικές κυβερνήσεις, καθώς και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών. Οι τρόποι με τους οποίους οργανώνεται μπορεί να διαφέρουν πολύ από τη μια χώρα στην άλλη. Στην ιδανική περίπτωση, περιλαμβάνει ένα στοιχείο από κάτω προς τα πάνω και συνεπάγεται τη δημιουργία συμμετοχικών διαδικασιών για τη συν-δημιουργία πολιτικών, τη συνεργασία και το συντονισμό μεταξύ όλων των σχετικών δημόσιων αρχών, σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης και με όλους τους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς, σε τομείς κοινής αρμοδιότητας ή κοινού ενδιαφέροντος.
3. Ενώ η προσέγγιση της διαπολιτισμικής ένταξης προορίζεται ως ένα μέσο για να γίνουν πιο αποτελεσματικές οι πολιτικές για την ένταξη των μεταναστών και των ατόμων με μεταναστευτικό υπόβαθρο, μπορεί να αποδειχθεί εξίσου σημαντική για την ένταξη άλλων ατόμων με διαφορετικό υπόβαθρο.
4. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι πολιτικές διαπολιτισμικής ολοκλήρωσης δεν οδηγούν σε άμεσες ή έμμεσες διακρίσεις για οιονδήποτε λόγο, συμπεριλαμβανομένων των πολλαπλών διακρίσεων, και ότι λαμβάνουν υπόψη τα διαφορετικά ατομικά χαρακτηριστικά.
5. Καμία διάταξη αυτής της σύστασης δεν έχει σκοπό να επηρεάσει το νομικό καθεστώς των μεταναστών και των ατόμων με μεταναστευτικό υπόβαθρο που διαμένουν σε έδαφος κράτους μέλους ή τις προϋποθέσεις για νόμιμη είσοδο σε αυτό το έδαφος.

Σκοποί της διαπολιτισμικής ένταξης

6. Οι πολιτικές διαπολιτισμικής ένταξης θα πρέπει να διασφαλίζουν την ισότητα και την αξιοπρέπεια για όλα τα μέλη της κοινωνίας και να βοηθούν στην οικοδόμηση κοινωνιών που είναι πιο συμπεριλιπτικές, συνεκτικές, ασφαλείς και ευημερούσες, αξιοποιώντας τις δυνατότητες της διαφορετικότητας.
7. Οι πολιτικές διαπολιτισμικής ολοκλήρωσης θα πρέπει να προάγουν τον αμοιβαίο σεβασμό, τον διάλογο και την εμπιστοσύνη μεταξύ όλων των μελών της κοινωνίας και να καλλιεργούν την αίσθηση του ανήκειν και της κοινής δέσμευσης.
8. Οι πολιτικές διαπολιτισμικής ένταξης θα πρέπει να στοχεύουν τις κοινωνίες στο σύνολό τους και όχι συγκεκριμένες διαφορετικές ομάδες. Θα πρέπει να ενθαρρύνουν τους θεσμούς σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης να λαμβάνουν υπόψη τις δυνατότητες της διαφορετικότητας και να ενεργούν και να παρέχουν υπηρεσίες με διαπολιτισμικά ικανό τρόπο ώστε να προωθείται η ενσωμάτωση με στόχο την επίτευξη πραγματικής ισότητας, τη διευκόλυνση της συμμετοχής και την προώθηση ουσιαστικής αλληλεπίδρασης μεταξύ ανθρώπων και ομάδων με ποικίλα (πολιτιστικά και άλλα) υπόβαθρα.

9. Κατά τον σχεδιασμό πολιτικών διαπολιτισμικής ολοκλήρωσης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν υπόψη τους ότι στόχος τέτοιων πολιτικών είναι να επιτρέψουν την ενεργό συμμετοχή⁵ και δραστηριοποίηση του πολίτη ως τρόπο προώθησης της κοινοτικής συνοχής.

Η «ενεργή συμμετοχή και δραστηριοποίηση» δεν πρέπει να νοείται ως συνώνυμο της εθνικότητας, αλλά μάλλον υπό το φως του Κεφαλαίου 2 του Μοντέλου πλαισίου για μια στρατηγική διαπολιτισμικής ολοκλήρωσης σε εθνικό επίπεδο (CDADI(2021)6). Ειδικότερα, η ενεργός ιδιότητα του πολίτη και η συμμετοχή αφορούν το δικαίωμα, τα μέσα, τον χώρο, την ευκαιρία και, όπου χρειάζεται, την υποστήριξη για συμμετοχή και επηρεασμό αποφάσεων και συμμετοχή σε δράσεις και δραστηριότητες ώστε να συμβάλει στην οικοδόμηση μιας καλύτερης κοινωνίας.

10. Οι πολιτικές διαπολιτισμικής ένταξης μπορεί να περιλαμβάνουν μέτρα που υποστηρίζουν την ένταξη των μεταναστών, οι οποίοι έχουν όλοι δικαιώματα και υποχρεώσεις σε σχέση με τη νέα χώρα διαμονής τους.
11. Οι πολιτικές ένταξης θα πρέπει να προάγουν τον σεβασμό του κράτους δικαίου μεταξύ άλλων με στόχο την πρόληψη εγκλημάτων που σχετίζονται με τη μετανάστευση, όπως η εμπορία ανθρώπων και η καταναγκαστική εργασία, και την αντιμετώπιση των επιπτώσεων αυτών των εγκλημάτων προκειμένου να διασφαλιστούν τα ανθρώπινα δικαιώματα για όλους και μια σταθερή και εύρωστη δημοκρατία.

Μία συνολική προσέγγιση

12. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να υιοθετήσουν μια ολιστική προσέγγιση για την ένταξη διασφαλίζοντας ότι οι δημόσιες πολιτικές σε όλους τους τομείς και σε όλα τα επίπεδα, καθώς και οι ενδιαφερόμενοι φορείς της κοινωνίας των πολιτών, συμβάλλουν στον στόχο της οικοδόμησης συμπεριληπτικών κοινωνιών. Αυτή η προσέγγιση θα προωθούσε την πραγματική ισότητα και θα επέτρεπε στα κράτη να επωφεληθούν από το θετικό δυναμικό της πολυμορφίας των πληθυσμών τους.
13. Θα πρέπει να υπάρχει διαβούλευση μεταξύ των υπευθύνων για την ανάπτυξη των πολιτικών μετανάστευσης και ένταξης, ώστε να διασφαλίζεται η συνοχή αυτών των πολιτικών σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης όσον αφορά τους στόχους, τα μέσα και τα δημόσια μηνύματα, καθώς και μια σαφή άρθρωση των πολιτικών εξωτερικής και εσωτερικής ασφάλειας.
14. Οι πολιτικές διαπολιτισμικής ολοκλήρωσης δεν πρέπει να περιορίζονται σε έναν συγκεκριμένο τομέα πολιτικής, αλλά θα πρέπει να υπερβαίνουν όλους τους τομείς πολιτικής. Όλες οι δημόσιες πολιτικές πρέπει να συμβάλλουν στην ενσωμάτωση ανθρώπων διαφορετικών κοινωνικών και πολιτιστικών καταβολών.
15. Θα πρέπει να υιοθετηθεί μια προσέγγιση ολόκληρης της κοινωνίας για την συμπερίληψη των μεταναστών μέσω εταιρικών σχέσεων μεταξύ των δημόσιων αρχών σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης, των τοπικών θεσμών, των οργανώσεων και ομάδων της κοινωνίας των πολιτών και του ιδιωτικού τομέα.
16. Οι παραπάνω πολιτικές θα πρέπει να βασίζονται στην κατανόηση της ανθρώπινης κινητικότητας ως χαρακτηριστικό της ζωής στην κοινωνία και παράγοντα συν-ανάπτυξης σε παγκόσμια κλίμακα.

Αρχές της Διαπολιτισμικής Ένταξης

Διασφάλιση της ισότητας

17. Οι πολιτικές ένταξης θα πρέπει να έχουν ως αποτέλεσμα την ίση μεταχείριση και τις ίσες ευκαιρίες για όλα τα μέλη της κοινωνίας, περιλαμβάνοντας μεταξύ άλλων μέσω μιας προσέγγισης που θα λαμβάνει υπόψη όλες τις μορφές άμεσων και έμμεσων διακρίσεων.
18. Θα πρέπει να ενθαρρυνθούν σαφείς και απλοί κανόνες για την απόκτηση μόνιμης διαμονής ή/και πολιτογράφησης για αλλοδαπούς κατοίκους που οδηγούν, κατά περίπτωση, σε πρόσβαση σε δικαιώματα ψήφου, προκειμένου να επιταχυνθεί η βιώσιμη ένταξη.
19. Οι άμεσες ή έμμεσες διακρίσεις στη λειτουργία της δημόσιας διοίκησης και στην παροχή δημόσιων υπηρεσιών θα πρέπει να εντοπίζονται και να εξαιλεφθούν με συστηματικό τρόπο, όπως με τη διενέργεια ελέγχων και αναθεωρήσεων κατά των διακρίσεων, με την υιοθέτηση χαρτών κατά των διακρίσεων και σχεδίων δράσης για την προώθηση της ένταξης, με εκπαίδευση κατά των διακρίσεων και διαπολιτισμική κατάρτιση καθώς και διαπολιτισμική διαμεσολάβηση και, όπου είναι δυνατόν, χρήση συμμετοχικού σχεδιασμού υπηρεσιών που περιλαμβάνει ποικίλο φάσμα χρηστών.

Εκτίμηση της διαφορετικότητας

20. Οι δημόσιες πολιτικές σε όλα τα επίπεδα θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τη δυνατότητα διαφορετικότητας και συμπερίληψης σε ιδρύματα, οργανισμούς, περιβάλλοντα διαβίωσης και δημόσιους χώρους και θα πρέπει να αντιμετωπίζουν κάθε μορφή διαχωρισμού.
21. Οι δημόσιες πολιτικές θα πρέπει να εστιάζουν στη μεγιστοποίηση της αξίας της διαφορετικότητας για το κοινωνικό σύνολο και στην ελαχιστοποίηση του κινδύνου συγκρούσεων σε όλους τους τομείς, με μέτρα όπως προγράμματα εισαγωγής και ένταξης, διευκόλυνσης της διαπολιτισμικής διαμεσολάβησης, ανάπτυξης διαπολιτισμικών ικανοτήτων και προώθηση της πολυγλωσσίας.
22. Οι δημόσιες πολιτικές θα πρέπει να καλλιεργούν την εμπιστοσύνη και την αίσθηση της συμβίωσης και του ανήκειν, προάγοντας και επιτρέποντας ουσιαστική επαφή και αλληλεπίδραση μεταξύ όλων των μελών της κοινωνίας, η οποία αποτελείται από άτομα διαφορετικών προελεύσεων και υποβάθρων.

23. Οι δημόσιες πολιτικές θα πρέπει να συμβάλλουν στην οικοδόμηση κοινών αξιών και μιας πλουραλιστικής και ανοιχτής ταυτότητας εντός της κοινωνίας, ιδίως μέσω της τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης, του δημόσιου διαλόγου, της υποστήριξης ενός πλουραλιστικού τοπίου στα μέσα ενημέρωσης και των ζωντανών πολιτιστικών βιομηχανιών, της πολυγλωσσίας, του αλφαριθμητισμού των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και σε μια προσέγγιση που αντιμετωπίζει όλες τις μορφές άμεσων ή έμμεσων διακρίσεων.

24. Θα πρέπει να ληφθούν μέτρα για την πρόληψη και την καταπολέμηση της προκατάληψης και της ρητορικής μίσους, με παράλληλο σεβασμό του δικαιώματος στην ελευθερία της έκφρασης στο πνεύμα του πλουραλισμού, της αποδοχής και της ευρείας σκέψης και για την οικοδόμηση αντίστασης σε όλες τις μορφές ριζοσπαστικοποίησης και εξτρεισμού που οδηγούν στη βία.

25. Ο αμερόληπτος και βασισμένος σε στοιχεία πολιτικός λόγος και αφηγήσεις θα πρέπει να συνοδεύουν τις πολιτικές διαπολιτισμικής ένταξης, ενθαρρύνοντας έτσι μια ισορροπημένη απεικόνιση της ποικιλομορφίας του πληθυσμού στα μέσα ενημέρωσης.

Πρώθηση ουσιαστικής αλληλεπίδρασης

26. Οι δημόσιες πολιτικές σε όλα τα επίπεδα θα πρέπει να επιδιώκουν τη δημιουργία χώρων και ευκαιριών για ουσιαστική και θετική αλληλεπίδραση μεταξύ των μελών της κοινωνίας από ένα ευρύ φάσμα υποβάθρων ως προϋπόθεση για την οικοδόμηση εμπιστοσύνης και τη συμβίωση, καθώς και για τη συνειδητοποίηση των πλεονεκτημάτων που προσφέρει η διαφορετικότητα.

27. Οι πολιτικές ένταξης θα πρέπει να στοχεύουν στην πρόληψη της εμφάνισης χωροταξικού διαχωρισμού και περιθωριοποίησης.

28. Οι δημόσιες αρχές θα πρέπει να εφαρμόζουν συστηματικά έναν «διαπολιτισμικό φακό» στις πολιτικές και τα προγράμματά τους, καθώς και στις δημόσιες υπηρεσίες, για να διασφαλίσουν ότι προάγουν τη διαπολιτισμική ανάμειξη, την αλληλεπίδραση και την αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των μελών της κοινωνίας ανεξάρτητα από το διαφορετικό κοινωνικο-πολιτιστικό υπόβαθρό τους.

29. Τα εκπαιδευτικά, πολιτιστικά, υγειονομικά, εργασιακά, αθλητικά, επιχειρηματικά και άλλα ιδρύματα και οι οργανισμοί θα πρέπει να αναπτύξουν διαπολιτισμικές ικανότητες και συμπεριφορές μεταξύ του προσωπικού τους, ενθαρρύνοντάς το να αποκτήσει τις δεξιότητες που επιτρέπουν επικοινωνιακές ανταλλαγές, διάλογο και συν-σχεδιασμό με βάση κοινές αξίες και στόχους όσον αφορά τη συμβίωση και την καταπολέμηση κάθε μορφής αποκλεισμού και περιθωριοποίησης.

30. Οι δημόσιες αρχές και άλλοι οργανισμοί θα πρέπει να υποστηρίζουν διαπολιτισμικές δραστηριότητες και έργα που φέρνουν κοντά άτομα διαφορετικής καταγωγής, δημιουργούν κοινωνικά δίκτυα και προάγουν την αμοιβαία κατανόηση και αναγνώριση μεταξύ των συμμετεχόντων.

Ενεργώς Συμμετοχή και Ιθαγένεια

31. Οι δημόσιες πολιτικές θα πρέπει να ενθαρρύνουν και να διευκολύνουν τη συμβολή στην κοινωνία των μεταναστών και των ατόμων με μεταναστευτικό υπόβαθρο επενδύοντας στη διαπολιτισμική εκπαίδευση και στην ανάπτυξη δεξιοτήτων, ιδίως σε σχέση με την εκμάθηση της επίσημης γλώσσας(ών) μιας χώρας, αξιοποιώντας την διαφορετικότητα των γλωσσών των μεταναστών ως πλεονέκτημα για την κοινωνία και με την αναγνώριση των δεξιοτήτων, των προσόντων και των ικανοτήτων. Όπου ενδείκνυται, οι πολιτικές διαπολιτισμικής ένταξης μπορούν να ενισχυθούν με πολιτικές που παρέχουν στοχευμένη υποστήριξη σε γυναίκες, παιδιά, νέους και άτομα με ειδικές ανάγκες.

32. Η ουσιαστική οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική και, όπου ενδείκνυται, πολιτική συμμετοχή όλων των μελών της κοινωνίας, συμπεριλαμβανομένων των μεταναστών και των ατόμων με μεταναστευτικό υπόβαθρο, θα πρέπει να ενθαρρύνεται και να υποστηρίζεται, με ειδικές προσπάθειες που καταβάλλονται για την ενδυνάμωση των περιθωριοποιημένων, κοινωνικά αποκλεισμένων και ευάλωτων ατόμων. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προσπαθήσουν να μειώσουν τον ρατσισμό, τον σεξισμό και τις διαθρησκευτικές διακρίσεις, ιδίως σε συνθήκες υγείας, περιβαλλοντικών και άλλων κρίσεων που τείνουν να επιδεινώνουν την ανισότητα και τον αποκλεισμό..

33. Οι δημόσιες αρχές σε όλα τα επίπεδα θα πρέπει να επικοινωνούν με συνέπεια και διαφάνεια στους πολίτες σχετικά με το σκεπτικό, τους στόχους, τα μέτρα και τον αντίκτυπο των πολιτικών διαπολιτισμικής ένταξης, καθώς και σχετικά με τις προκλήσεις και τις μεθοδολογίες όσον αφορά τον τρόπο αντιμετώπισής τους.

Πολυεπίπεδη διακυβέρνηση της διαπολιτισμικής ολοκλήρωσης

34. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να υιοθετούν συνεκτική, συντονισμένη, αποδοτική και αποτελεσματική πολυεπίπεδη διακυβέρνηση σε όλα τα στάδια της διαδικασίας χάραξης πολιτικής, από την εκτίμηση των αναγκών έως τη σύλληψη, την εφαρμογή και την αξιολόγηση του αντίκτυπου των σχετικών πολιτικών, έχοντας υπόψη τις αρχές της τοπικής αυτοδιοίκησης όπως κατοχυρώνεται, μεταξύ άλλων, στον Ευρωπαϊκό Χάρτη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

35. Η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση θα πρέπει να στοχεύει στην ευθυγράμμιση των στρατηγικών αναγκών και στόχων και να διασφαλίζει τη συνέπεια των πολιτικών, την ανταλλαγή γνώσεων και πόρων, την ανταλλαγή καλών πρακτικών και την αμοιβαία μάθηση σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης, βασιζόμενη στις ειδικές τους ικανότητες και ευθύνες και εμπλέκοντας όλους τους τομείς πολιτικής.

36. Θα πρέπει να αναπτυχθούν δομές διακυβέρνησης για τη διευκόλυνση του πολιτικού διαλόγου και της δημιουργίας κοινής μακροπρόθεσμης στρατηγικής μεταξύ των διαφόρων επιπέδων διοίκησης σε θέματα διαπολιτισμικής ένταξης.

37. Πρέπει να αναπτυχθούν όργανα και πλαίσια συντονισμού και διαβούλευσης πολιτικών για τη διευκόλυνση της συνοχής, της συνεργασίας, της επικοινωνίας των στόχων και της συνεργασίας σε συγκεκριμένους τομείς διαπολιτισμικής ένταξης και για την εγγύηση ότι η προσέγγιση της διαπολιτισμικής ένταξης ενσωματώνεται σε όλες τις δημόσιες πολιτικές.

38. Τα οριζόντια δίκτυα μεταξύ κρατών, περιφερειών και τοπικών αρχών θα πρέπει να υποστηρίζονται ως εργαλεία ανταλλαγής καλών πρακτικών και καινοτόμων πολιτικών. Όπου είναι δυνατόν, η ανταλλαγή καλών πρακτικών θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει τον ιδιωτικό τομέα και την κοινωνία των πολιτών.

39. Εκπρόσωποι μεταναστών και ατόμων με μεταναστευτικό υπόβαθρο, από διάφορες κοινωνικο-πολιτιστικές προελεύσεις, θα πρέπει να συμμετέχουν συστηματικά ως ενεργοί παράγοντες σε όλα τα επίπεδα, συμπεριλαμβανομένων – κατά περίπτωση – ως μέρος κοινών δομών για το συν-σχεδιασμό εθνικών, περιφερειακών και τοπικών διαπολιτισμικών στρατηγικών.

40. Θα πρέπει να προωθηθούν χώροι διαβούλευσης και ανταλλαγών στους οποίους μπορούν να συναντηθούν άτομα από την κοινωνία των πολιτών για να συζητήσουν και να εντοπίσουν προκλήσεις, επιτυχίες και ανάγκες σε σχέση με την εφαρμογή του μοντέλου διαπολιτισμικής ένταξης.

41. Το πρότυπο Πλαίσιο για μια στρατηγική διαπολιτισμικής ένταξης σε εθνικό επίπεδο μπορεί να ενημερώσει τους εργαζόμενους σε στρατηγικές διαπολιτισμικής ένταξης, συμπεριλαμβανομένων των περιφερειακών και τοπικών αρχών. Για το σκοπό αυτό, θα ήταν χρήσιμο να ενθαρρυνθεί η ανάπτυξη μιας πολιτικής συνεχούς κατάρτισης και στοχευμένης υποστήριξης για αυτούς τους εργαζόμενους, προκειμένου να διευκολυνθεί η οικειοποίηση των θεμελιωδών αρχών και μεθοδολογιών που είναι εγγενείς στη διαπολιτισμική ένταξη.